

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

**Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Spoele te LOKEREN**

---

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 128124  
Instelling Gemeentelijke Basisschool - Spoele  
Directeur Vanja COLSON  
Adres Spoele 40 - 9160 LOKEREN  
Telefoon 09-348.26.51  
Fax 09-360.30.66  
E-mail directie.basisschoolspoele@lokeren.be  
Website www.stedelijkbasisonderwijslokeren.be

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Lokeren  
Adres Groentemarkt 1 - 9160 LOKEREN

Scholengemeenschap Gemeentelijk Basisonderwijs Lokeren-Zele  
Adres Hoogstraat 192 - 9160 LOKEREN

CLB Vrij CLB Waas en Dender  
Adres Ankerstraat 63 - 9100 SINT-NIKLAAS

Dagen van het doorlichtingsbezoek 26-11-2012; 27-11-2012; 29-11-2012  
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 29-11-2012  
Datum bespreking verslag met de instelling 14-12-2012

Samenstelling inspectieteam  
Inspecteur-verslaggever Guy De Roover  
Teamleden Hilde De Vleeschouwer  
Deskundige(n) behorend tot de administratie nihil  
Externe deskundige(n) nihil

## INHOUDSTAFEL

|                                                                               |           |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>INLEIDING .....</b>                                                        | <b>3</b>  |
| <b>1 SAMENVATTING.....</b>                                                    | <b>5</b>  |
| <b>2 DOORLICHTINGSFOCUS .....</b>                                             | <b>7</b>  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus .....                               | 7         |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....      | 7         |
| <b>3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....</b>              | <b>8</b>  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                     | 8         |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                 | 8         |
| 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands .....                                    | 8         |
| 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie .....                              | 8         |
| 3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Vaststellingen Nederlands en wereldoriëntatie ..... | 8         |
| 3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie .....                               | 10        |
| 3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding .....                         | 12        |
| 3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren .....                                    | 14        |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden? .....           | 14        |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                    | 15        |
| <b>4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....</b>                          | <b>16</b> |
| 4.1 Professionalisering .....                                                 | 16        |
| 4.1.1 Aanvangsbegeleiding .....                                               | 16        |
| 4.2 Begeleiding .....                                                         | 17        |
| 4.2.1 Leerbegeleiding .....                                                   | 17        |
| <b>5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....</b>                                  | <b>19</b> |
| <b>6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....</b>                              | <b>21</b> |
| 6.1 Wat doet de school goed? .....                                            | 21        |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                       | 21        |
| <b>7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....</b>                             | <b>22</b> |
| 7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg .....        | 22        |
| 7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg .....  | 22        |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
  - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.  
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - o het onderwijsaanbod
    - o de uitrusting
    - o de evaluatiepraktijk
    - o de leerbegeleiding
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

### **Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid**

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 SAMENVATTING

De Stedelijke Basisschool Spoele te Lokeren vormde tot juni 2009 één school met de vestigingsplaatsen in Eksaarde en Staakte onder leiding van één directeur. Sindsdien is de school van Spoele erkend als een zelfstandige Stedelijke Basisschool met een eigen directeur. De school is gelegen aan de rand van de stad en kent de laatste jaren een opmerkelijke aangroei van leerlingen. De school voert in samenwerking met de andere scholen van het lokaal overlegplatform Lokeren een inschrijvingsbeleid. De school beschikt over een vrij jong leerkrachtenteam.

De leerkrachten van de kleuterafdeling komen ruimschoots hun inspanningsverplichting na om de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands en wereldoriëntatie geïntegreerd na te streven. Het kleuterteam maakt adequaat gebruik van de werkinstrumenten van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten (OVSG) om de leerplannen toe te passen. Het team is de laatste jaren gegroeid in het streven naar leerplandoelgericht werken. Het kleuterteam is alert voor een evenwichtig onderwijsaanbod en streeft op diverse terreinen naar een graduele opbouw over de kleuterklassen heen. Alle leerkrachten slagen erin om de kleuters in een krachtige leeromgeving kansen te bieden tot actief en zelfsturend leren. De systematische hoekenverrijking, de thematische werking met originele onderwerpen en het gevarieerd ontwikkelingsmateriaal scheppen mogelijkheden om talige situaties uit te lokken. Een verruiming van de soorten boeken en het maken van schoolafspraken omtrent de streefwoordenschat en begripsvorming kennen nog groeikansen. De leerkrachten realiseren werkelijkheidsgericht onderwijs dat nauw aansluit bij de belevingswereld en interesses van de kleuters. De school slaagt erin om de kleuters doelgericht te observeren en de vorderingen adequaat te registreren.

De lagere afdeling voorziet in een rijk en gevarieerd aanbod om de eindtermen voor wereldoriëntatie te bereiken. De leerkrachten slagen erin om te zorgen voor voldoende samenhang en een graduele opbouw binnen het leergebied. De school zorgt voor een onderwijsaanbod dat sterk aanleunt bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. Bijkomende initiatieven voor verkeer, actualiteit, gezondheidsopvoeding en milieueducatie e.a. worden verankerd in het dagdagelijkse schoolleven. De leerkrachten geven hun leerlingen degelijke kansen tot actief en zelfsturend leren in een krachtige leeromgeving.

De leerkrachten van de lagere afdeling kunnen aantonen dat ze met hun leerlingen de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor 'leren leren' in voldoende mate geïntegreerd nastreven. Hiertoe heeft het team per eindterm en per leerjaar de activiteiten geïnventariseerd. De school toont hiermee aan aandacht te hebben voor de horizontale samenhang van 'leren leren' met de andere leergebieden. Het is een uitdaging voor het schoolteam om deze inventaris uit te werken tot een echte leerlijn waarop een doelgerichte evaluatie en rapportering kan geënt worden. De verticale samenhang van leerstrategieën over de leerjaren heen, heeft zowel in het klasbeeld als bij het pedagogisch-didactisch handelen nog groeikansen.

De lagere afdeling voldoet aan haar maatschappelijke opdracht om voor lichamelijke opvoeding met het merendeel van de leerlingen de eindtermen te bereiken. De leerkrachten beschikken over een uitvoerig beleidsplan waarmee ze een evenwichtig en gegradeerd aanbod binnen dit leergebied beogen. De leerkrachten lichamelijke opvoeding gaan hierbij doelgericht te werk vanuit de visie en de uitgangspunten van het leerplan. Het is de uitdaging voor het betrokken leerkrachtenteam om een volledig aanbod sterker te bewaken en een adequaat volg- en beoordelingssysteem verder uit te werken. De school beschikt over voldoende leermiddelen. Het ontbreekt nog aan explicite begeleiding en ondersteuning van de klasleerkrachten om het activiteitsgebied 'zwemmen' vorm te geven volgens de verwachtingen van het leerplan. Heel wat bijkomende sport- en spelactiviteiten dragen bij tot een ruim bewegingsaanbod op de school.

Onder aansturing van een enthousiast zorgteam heeft de school voor de leerbegeleiding van de kinderen reeds een ontwikkelingstraject afgelegd. Uitgaande van een duidelijke zorgvisie wendt de school de gegenereerde SES-lestijden (lestijden Sociaal-Economisch-Statuut) op een geïntegreerde manier aan om haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid mee gestalte te geven. De leerkrachten zorgen voor een gestructureerde basiszorg in een veilige en stimulerende leeromgeving. De school bouwt haar eerste- en tweedelijnszorg efficiënt en doelgericht uit en neemt zorgverbredende maatregelen voor kinderen met specifieke opvoedings- en onderwijsnoden. De leerkrachten streven naar een degelijke afstemming van het onderwijsleeraanbod op de mogelijkheden en noden van de leerlingen. Naast remediërende hulpverlening is er groeiende aandacht voor preventieve zorg. Het is een uitdaging voor het zorgteam om klasleerkrachten te coachen in het leren formuleren van een concrete zorgvraag waaraan gefaseerde acties gekoppeld zijn.

Beginnende leerkrachten ervaren een gestructureerde en doelgerichte aanvangsbegeleiding. De school neemt diverse initiatieven om de startende teamleden doeltreffend te ondersteunen zodat ze zich vlug en optimaal kunnen integreren in de schoolwerking. Hierbij wordt eveneens aandacht gegeven aan het welbevinden van de nieuwe leerkrachten. De directie neemt binnen de professionalisering van beginnende leerkrachten een sleutelrol op door onder meer het houden van klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken.

Samen met het beleidsondersteunend team en het zorgteam voert de directeur een participatief beleid binnen een respectvolle en open sfeer. Haar beleidsplan getuigt van een doelmatige en gefaseerde aanpak om vernieuwingsprocessen strategisch aan te pakken. De kerngroepen zorgen voor een uitgebreid ondersteunend netwerk. De school vaart onder impuls van het intern leiderschap een duidelijke koers. Er is gerichte druk en opvolging tot op de klasvloer om het beleid uit te voeren en afspraken na te komen. Het uitgebreid digitaal schoolwerkplan draagt bij tot een transparante informatiedoorstroming. De directeur hecht veel belang aan een goede communicatie- en overlegstructuur. Het systematisch benutten van objectieve outputresultaten met het oog op een permanent ontwikkelingsproces heeft nog groeikansen.

De onderwijsinspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies voor zowel de lagere als de kleuterafdeling. De gezamenlijke doelgerichtheid en het sterk algemeen beleid zorgen ervoor dat onderwijsvernieuwingen doorgaans succesvol verankerd worden in de school- en klaspraktijk. De inspectie wenst het schoolteam alle succes toe om op dezelfde manier verder te bouwen aan kwaliteitsvol onderwijs.

## 2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

#### Kleuteronderwijs

---

Nederlands  
wereldoriëntatie

---

#### Lager onderwijs

---

wereldoriëntatie  
lichamelijke opvoeding  
leren leren

---

### 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

#### Personeel

---

##### Professionalisering

---

Aanvangsbegeleiding

---

#### Onderwijs

---

##### Begeleiding

---

Leerbegeleiding

---

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

###### 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

###### Voldoet

In de kleuterafdeling worden de ontwikkelingsdoelen van Nederlands doelgericht en in natuurlijke samenhang met andere leergebieden nagestreefd. De leerkrachten bewaken op een efficiënte manier het evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen van het leergebied.

###### 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wereldoriëntatie op een geïntegreerde wijze na. Ze creëert een krachtige leeromgeving met een doelgericht aanbod en zinvolle speelleermaterialen waarbij de verschillende domeinen evenwichtig aanbod komen. Opmerkelijk is de intentionele aandacht van de leerkrachten om de verticale samenhang binnen wereldoriëntatie te realiseren en te bewaken.

###### 3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Vaststellingen Nederlands en wereldoriëntatie

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>         | De school heeft een duidelijke visie op goed kleuteronderwijs en handelt er ook naar.                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Onderwijsaanbod           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Referentiekader           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Planning                  | De kleuterafdeling is zich bewust van haar opdracht om de ontwikkelingsdoelen via de leerplandoelen na te streven. De leerkrachten gebruiken hiervoor consequent een digitaal werkinstrument van hun onderwijskoepel. Dit laat hen toe om efficiënt met de leerplandoelen te werken en een volledig aanbod te bewaken.                                                          |
| Evenwichtig en volledig   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Samenhang                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Brede harmonische vorming |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Actief leren              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|                           | De leerkrachten kiezen vaak originele thema's om de onderwijsinhouden geïntegreerd aan te bieden. De themawerking zorgt voor krachtige horizontale samenhang met integratie van alle domeinen en leergebieden. De leerkrachten waken over een evenwichtig, gegradueerd en volledig aanbod van de verschillende ontwikkelingsdomeinen van zowel Nederlands als wereldoriëntatie. |
|                           | De teamleden letten erop om bij het plannen van hun activiteiten zich te beperken tot haalbare, verifieerbare leerplandoelen. De selectie van de doelen worden nadien ingebracht in het digitaal bewakingssysteem.                                                                                                                                                              |
|                           | De leerkrachten beschikken voor de graduele opbouw van de kalenders, diverse hoeken en terugkerende activiteiten over planningsinstrumenten waaruit de leerplandoelgerichtheid blijkt. De leerkrachten ervaren deze documenten als richtinggevend en functioneel voor hun klaspraktijk.                                                                                         |
|                           | Voor de leeruitstappen is er nog geen expliciete uitwisseling van concrete doelen en inhouden op afdelingsniveau.                                                                                                                                                                                                                                                               |
|                           | Alle leerkrachten zorgen voor een veilige en stimulerende leeromgeving waarin kleuters veel kansen krijgen tot actief leren.                                                                                                                                                                                                                                                    |



Om de ontluikende geletterdheid van de kleuters te stimuleren, beschikken de leerkrachten over een ruim assortiment van mogelijkheden. Zowel de auditieve als de visuele taalontwikkeling komen hierbij in beeld zoals het passend gebruik van pictogrammen, het werken met de verteltafels, het poppenspel en de functionele luister- en spreekhoeken.

Er zijn nog mogelijkheden om concrete afspraken te maken over het geïntegreerd en gegradeerd aanbod van woordenschat en begrippen binnen de thematische werking.

Het team streeft naar werkelijkheidsgericht onderwijs dat nauw aansluit bij de leefwereld en de interesses van de kleuters. De school organiseert hiertoe onder meer extra-murosactiviteiten en doet beroep op de talenten van ouders en grootouders met behulp van het registerboek.

**Curriculum** De leerkrachten vullen de onderwijstijd zinvol in. Alle leerkrachten hanteren een begeleidingsstijl die sterk gericht is op het stimuleren van de kleuters.  
Onderwijsorganisatie  
Onderwijstijd  
Klasmanagement  
Leerkrachten zorgen voor een doordachte, systematische en doelgerichte hoekenverrijking per thema.

De klasinrichtingen, de groeperingsvormen en de verscheidenheid van werkvormen dragen bij tot het verhogen van de kleuterbetrokkenheid.

**Materieel beheer** De verzorgde klas- en hoekeninrichtingen en de vele ontwikkelingsmaterialen scheppen voortdurend mogelijkheden om kleuters uit te dagen en aan te zetten tot experimenteren, exploreren, manipuleren, onderzoeken en zelfgestuurd leren.  
Uitrusting  
Ontwikkelingsmaterialen

Alle klassen beschikken over een verzorgd thematisch boekenaanbod. Het is een uitdaging voor het team om toekomstgericht de variatie in de soorten boeken nog uit te breiden.

In alle klassen zijn er de nodige middelen om het tijdsbesef van de kleuters te laten ontwikkelen (kalenders, time-timers, ...). De tijdkaders vertonen voldoende gelijkvormigheid en gradatie terwijl er toch genoeg ruimte is voor eigen inspiratie van en vormgeving door de klasleerkracht.

**Evaluatie** De school neemt een aantal gestandaardiseerde toetsen af om te peilen naar de ontwikkeling en de evolutie van de kleuters.  
Evaluatiepraktijk

Evenwichtig / representatief  
Kindvolgsysteem

De leerkrachten selecteren in hun aanbod specifieke doelen om de ontwikkeling van de kleuters te observeren en in kaart te brengen. De leerkrachten focussen hierbij onder meer op de taal-, de ruimte en de denkontwikkeling van de kleuters.

**Begeleiding** De school neemt deel aan het project van haar onderwijskoepel om de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar te bevorderen. Hierdoor levert de school een bijdrage om de schoolloopbaan op een positieve manier te begeleiden.

Leerbegeleiding  
Beeldvorming  
Zorg

De school heeft een brede beeldvorming van de kleuters.

Sinds dit schooljaar observeren de leerkrachten hun kleuters op een meer doelgerichte manier. De leerkrachten maken hierbij gebruik van het observatie- en registratiesysteem van de onderwijskoepel. Er is een duidelijke link tussen het doelgericht onderwijsaanbod en het doelgericht observatiesysteem.

**Professionalisering** Het team doet bij vernieuwingen en veranderingen systematisch beroep op de pedagogische begeleidingsdienst. Zo leerde het kleuterteam via gerichte navorming werken met de leerplandoelen en doelgericht observeren.

Deskundigheidsbevordering  
Nascholingen  
Interne expertise

De directie stimuleert het 'leren van elkaar' via hospiteren, intervisie en moedigt leerkrachten aan om eigen praktijkervaringen met elkaar te delen en te bespreken. Gerichte klasbezoeken door de directie dragen eveneens bij tot de interne professionalisering van de leerkrachten.

#### 3.1.1.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

##### Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie. De kwaliteitsvolle onderwijspraktijk blijkt uit een waaier van outputgegevens. De leerkrachten houden rekening met de uitgangspunten van het leerplan en de eindtermen. Ze garanderen een volledig, evenwichtig en gradueel aanbod en een degelijke evaluatiepraktijk voor dit leergebied.

**Curriculum** Diverse outputgegevens tonen aan dat de school de eindtermen met de meeste leerlingen realiseert. De school maakt efficiënt en doelgericht gebruik van een onderwijsleerpakket om met de leerlingen de eindtermen te bereiken. Met diverse plannings- en bewakingsinstrumenten garanderen de leerkrachten dat de leerplandoelen op een evenwichtige, doelgerichte en gegradueerde manier aan bod komen doorheen de lagere afdeling.

Onderwijsaanbod  
Referentiekader  
Planning  
Evenwichtig en volledig  
Samenhang  
Brede harmonische vorming  
Actief leren

Er worden onder meer met het onderwijsleerpakket als leidraad, duidelijke afspraken gemaakt tussen facultatieve inhouden enerzijds en leerinhouden die zeker aan bod moeten komen anderzijds.

De leerkrachten voorzien in een onderwijsaanbod dat aanleunt bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. De leerkrachten geven werkelijkheidsgericht onderwijs en beogen onder meer hierdoor de harmonische ontwikkeling van de leerlingen. Met de oprichting van een leerlingenraad speelt de school bijvoorbeeld in op de verwachtingen omtrent de domeinen mens en maatschappij. Verschillende verankerde initiatieven wijzen op de structurele aandacht voor verkeer, gezondheidsopvoeding, milieueducatie,.... In een aantal klassen komt de actualiteit op een heel functionele manier aan bod. Een groep leerkrachten stuurt verdere vernieuwingen voor het domein techniek aan, onder meer door het samenstellen van specifiek lesmateriaal.

Er is een opmerkelijke aandacht van het team om binnen het leergebied zowel de horizontale als verticale samenhang te realiseren. Dit uit zich onder meer in duidelijke afspraken over inhouden over de leerjaren heen. Ook de integratie van wereldoriëntatie met andere leergebieden zoals muzische vorming, leren leren of informatie- en communicatietechnologie (ICT) krijgt kansen.

Het team investeert in levensecht onderwijs waarbij meerdaagse extra-murosactiviteiten en leeruitstappen doelgericht worden gepland. Hier liggen nog kansen om, mits de nodige afspraken op schoolniveau, eventuele overbodige overlappingen van doelen en inhouden te vermijden of weg te werken.

Om het aanbod wereldoriëntatie op schoolniveau te stroomlijnen werden kerngroepen voor onder meer milieueducatie, gezondheidsopvoeding,... opgericht die via regelmatig overleg de werking aansturen.

**Curriculum**  
Onderwijsorganisatie  
*Onderwijstijd*  
*Klasmanagement*

De school voorziet in voldoende onderwijstijd voor het leergebied.

De leerkrachten houden er een puik klasmanagement op na en werken binnen de soms beperkte mogelijkheden aan een fraaie, functionele klasinrichting.

**Materieel beheer**  
Uitrusting  
*Leermiddelen*

De klassen beschikken over de nodige leermiddelen op klas- en leerlingenniveau.

Audiovisuele middelen worden waar mogelijk functioneel aangewend.

**Materieel beheer**  
Infrastructuur

De klassen zijn in de mate van het mogelijke netjes en structureel ingericht

**Evaluatie**  
Evaluatiepraktijk  
*Evenwichtig / representatief*

De school neemt deel aan verschillende externe evaluaties om de prestaties en vorderingen van de leerlingen voor wereldoriëntatie te meten.

De leerkrachten gebruiken schooleigen en/of methodetoetsen om de leerinhouden wereldoriëntatie te evalueren. De meeste leerkrachten hebben voldoende aandacht voor een goed evenwicht tussen kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes binnen de evaluatiepraktijk van dit leergebied.

De school beschikt over duidelijke criteria om het getuigschrift basisonderwijs al of niet toe te kennen. Het leergebied wereldoriëntatie maakt deel uit van de beeldvorming bij de beoordeling van de klassenraad.

**Evaluatie**  
Rapporteringspraktijk  
*Evenwichtig / volledig*  
*Interne / externe communicatie*

De leerkrachten rapporteren op een transparante en doelgerichte wijze over de verschillende domeinen van het leergebied.

**Begeleiding**  
Leerbegeleiding  
*Zorg*

De school voorziet in extra leerbegeleiding om in te spelen op de interesses van meer begaafde leerlingen. Leerkrachten bieden de kinderen regelmatig kansen om in te grijpen in hun eigen leertraject. Ook het coöperatief leren krijgt in sommige klassen bijzondere aandacht.

|                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Begeleiding</b><br>Sociale en emotionele<br>begeleiding<br><i>School- en klasklimaat</i> | Alle leerkrachten zorgen voor een stimulerend en veilig klasklimaat. In een krachtige leeromgeving krijgen kinderen kansen tot actief leren en de leerkrachten leveren inspanningen om hun leerlingen te betrekken bij het onderwijsgebeuren. |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                |                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Professionalisering</b><br>Deskundigheidsbevordering<br><i>Nascholingen</i> | De school doet meermaals beroep op de pedagogische begeleiding om haar onderwijs voor wereldoriëntatie te optimaliseren. |
|--------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

#### Voldoet

De lagere afdeling bereikt met het merendeel van haar leerlingen de eindtermen van lichamelijke opvoeding en komt daarmee tegemoet aan haar resultaatsverplichting. Het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk vertonen de nodige aandacht voor de meeste activiteitsgebieden en voor een degelijke graduele opbouw. De leerlingen krijgen voldoende ondersteuning bij het ontwikkelen van hun motorische competenties, hun sociaal functioneren en een gezonde en veilige levensstijl.

|                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b><br>Onderwijsaanbod<br><i>Referentiekader</i><br><i>Planning</i><br><i>Evenwichtig en volledig</i><br><i>Samenhang</i><br><i>Brede harmonische vorming</i><br><i>Actief leren</i> | De visie van de school op het leergebied lichamelijke opvoeding sluit nauw aan bij de visie en uitgangspunten van het leerplan. Het uitgeschreven beleidsplan beoogt een gerichte aanpak van de verschillende aspecten van het leergebied. De school heeft naast de motorische competenties ruim aandacht voor het sociaal functioneren en voor een gezonde en veilige levensstijl.<br><br>De school steunt op een leerpakket om de lessen lichamelijke opvoeding - met uitzondering van het activiteitsgebied zwemmen - vorm en inhoud te geven. Het methode gebonden aanbod wordt aangevuld met activiteiten uit ander bronnenmateriaal. |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

De school beschikt voor elk leerjaar over een jaarplan met onderwerpen voor de lessen lichamelijke opvoeding. Voor de inhoudelijke invulling verwijzen de leerkrachten naar lesfiches. In hun persoonlijk agenda noteren leerkrachten naast de activiteiten en lesdoelen ook een aantal leerplandoelen waar ze specifiek aan willen werken. In een aantal uitgeschreven lesvoorbereidingen leggen ze het verband met de beoogde eindtermen.

Voor zwemmen is op schoolniveau een overzicht met activiteiten en doelen richtinggevend om zwemondericht te geven op drie niveaus. Hieruit blijkt dat de school naast de basisdoelen ook een aantal uitbreidingsdoelen voor deze vaardigheid beoogt. De klasleerkrachten vinden hier inspiratie om de zwemlessen invulling te geven. Zij geven de zwemlessen veelal naar eigen inzichten en naar best vermogen, maar beschikken over weinig tot geen methodieken ter ondersteuning van hun didactisch handelen.

De planningsdocumenten getuigen van aandacht voor een evenwichtig, gevarieerd en gradueel aanbod binnen een leerjaar en over de leerjaren heen. Om de horizontale en verticale doorstroming af te toetsen aan de eindtermen en de leerplandoelen registreren de leerkrachten lichamelijke opvoeding de aangeboden doelen sinds dit schooljaar in een bewakingsinstrument. Aan het eind van dit schooljaar hopen ze bevestiging te krijgen van de volledigheid van hun aanbod en/of kunnen ze mogelijke hiaten vaststellen en wegwerken.

De school richt sportdagen in en organiseert extra sportactiviteiten, zowel tijdens als buiten de schooluren. Hiervoor doet ze regelmatig beroep op externe partners zoals de Stichting Vlaamse Schoolsport (SVS). Diverse sportactiviteiten vullen voor een gedeelte de extra-murosactiviteiten. Ook tijdens de speeltijden stimuleren de leerkrachten hun kinderen om te bewegen en te spelen door een uitleensysteem van materialen, speelkoffers, de ruime speelterreinen en de speeltuigen.

**Curriculum**  
Onderwijsorganisatie  
Onderwijstijd  
Klasmanagement

De leerlingen van de lagere afdeling krijgen twee lestijden lichamelijke opvoeding. De lessen worden verzorgd door twee gymleerkrachten die elk een aantal leerjaren voor hun rekening nemen. Om de versnipperde toekenning van klassen aan de respectievelijke leerkrachten op te vangen, legde de school in haar beleidsplan concrete afspraken naar planning en rapportering vast. Naast de twee lestijden lichamelijke opvoeding, richt de school vanaf de oudste kleuters zwemonderricht in. De leerlingen van de lagere afdeling gaan driewekelijks zwemmen. Deze lessen worden deels verzorgd door een redder van het zwembad en deels door de klasleerkrachten zelf.

**Materieel beheer**  
Uitrusting  
Leermiddelen

Zowel in de eigen gymzaal als in de stedelijke sporthal zijn voldoende materialen aanwezig om de vooropgestelde leerplandoelen te realiseren.

**Materieel beheer**  
Infrastructuur

De school beschikt over een eigen gymzaal, maar maakt met een aantal klassen ook gebruik van de stedelijke sporthal.

**Evaluatie**  
Evaluatiepraktijk  
Evenwichtig / representatief  
Gericht op bijsturing

De gymleerkrachten zorgen voor evenwicht en variatie in de evaluatie van verschillende activiteitsgebieden. De criteria voor de beoordeling van deze items zijn echter niet transparant. Hier liggen nog groeikansen om de gehanteerde beoordelingscriteria voor alle betrokkenen duidelijker te maken. De school is zoekende naar een adequaat systeem om de prestaties en vorderingen van de leerlingen van de lagere afdeling te registreren met het oog op een gerichte opvolging van de kinderen gedurende hun schoolloopbaan. De betrokken leerkrachten nemen dit op als werkpunt in hun beleidsplan voor lichamelijke opvoeding. Ook voor zwemmen ontbreekt een degelijke registratie van de prestaties en vorderingen van de leerlingen.

**Evaluatie**  
Rapporteringspraktijk  
Evenwichtig / volledig  
Interne / externe communicatie

De school rapporteert in het leerlingenrapport systematisch over zowel de motorische competenties uit de diverse activiteitsgebieden als over het sociaal functioneren en/of een gezonde en veilige levensstijl. De beoordeling wordt via een symbool gecommuniceerd naar ouders. Soms geeft een persoonlijk woordje wat extra duiding bij de beoordeling.

**Begeleiding**  
Leerbegeleiding  
Beeldvorming  
Zorg

De leerkrachten trachten in de les voldoende oog te hebben voor de niveauverschillen tussen de leerlingen. Waar nodig, voorzien ze zelf de nodige bijsturing en remediëring. Voor zwemmen opteert de school voor een groepsaankpak per niveau. Ze mist hierdoor kansen om de leerlingen individueel te ondersteunen.

**Professionalisering**  
Deskundigheidsbevordering  
Interne expertise

De school maakt nog maar weinig gebruik van de expertise van de leerkrachten lichamelijke opvoeding om klasleerkrachten gericht te coachen en aldus de kwaliteit van het zwemonderricht verhogen.

### 3.1.1.6 Lager onderwijs: leren leren

#### Voldoet

De lagere afdeling kan met planningsdocumenten, klas- en leerlingenmateriaal aantonen dat ze slaagt in haar maatschappelijke opdracht om de eindtermen voor 'leren leren' op een geïntegreerde manier na te streven.

|                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b><br>Onderwijsaanbod<br>Referentiekader<br>Planning<br>Evenwichtig en volledig<br>Samenhang<br>Brede harmonische vorming<br>Actief leren | De school heeft planningsdocumenten waarmee ze aantoont dat de leerkrachten in voldoende mate kennis hebben van de eindtermen 'leren leren' en deze in hun klaspraktijk geïntegreerd nastreven.<br><br>In haar schoolwerkplan beschikt de school per eindterm 'leren leren' over een waardevolle en overzichtelijke inventaris van activiteiten die in de leergebieden van de verschillende leerjaren aan bod komen. Dit kan de basis vormen om een expliciete leerlijn uit te werken.<br><br>In de sommige klassen maken de leerlingen gebruik van een apart onderwijsleerpakket om de eindtermen 'leren leren' te verwerven. |
| <b>Curriculum</b><br>Onderwijsorganisatie<br>Klasmanagement                                                                                              | De leerkrachten creëren in hun klaspraktijk kansen tot zelfsturend leren. Het pedagogisch-didactisch handelen en het klasmanagement is vaak gericht op het realiseren van de basiscompetenties bij zoveel mogelijk kinderen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Materieel beheer</b><br>Uitrusting<br>Leermiddelen                                                                                                    | De school beschikt over leermiddelen om de eindtermen 'leren leren' na te streven. Toch gaan er nog kansen verloren om sommige leerstrategieën op een meer gelijkgerichte manier in het klasbeeld op te nemen of in de klaspraktijk aan bod te laten komen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Evaluatie</b><br>Evaluatiepraktijk                                                                                                                    | De leerkrachten informeren ouders regelmatig over de leer- en werkhouding van hun kind. Er is op schoolniveau nog geen doelgerichte evaluatie op basis van een uitgewerkte leerlijn voor 'leren leren'.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Begeleiding</b><br>Leerbegeleiding<br>Zorg                                                                                                            | De school investeert in het begeleiden van doelgroepeleringen op het vlak van 'leren leren' door de aanwending van de SES-lestijden (lestijden Sociaal-Economisch-Statuut). Het team geeft hiermee aan dit leergebied op klas- én schoolniveau structureel te willen ondersteunen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Kwaliteitszorg</b>                                                                                                                                    | Een kerngroep leren leren nam het voortouw om deze leergebiedoverschrijdende eindtermen te implementeren in de school en kreeg hierbij ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

### 3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarde                                                                                                                                        | ja, neen |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja       |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja       |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | ja       |
| Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)                                                   | ja       |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                         | ja, neen |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                | ja       |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                          | ja       |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                           | ja       |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal | ja       |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                    | ja       |
| • het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden                                                                                                                                                                        | ja       |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend                                                                                                                                                                                                  | ja       |
| • de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift                                                                                                                           | ja       |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                     | ja       |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                              | ja       |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten                                                                                                                                                                                                      | ja       |
| • de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                      | ja       |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                           | ja       |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                 | ja       |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                   | ja       |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                 | ja       |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                 | ja       |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                              | ja       |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                           | ja       |
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                     | ja       |
| <b>Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)</b>                                                                                                     | ja       |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                    | ja       |
| <b>Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                        | ja       |
| <b>Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                                                                                                           | ja       |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                                                        | ja       |
| <b>Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 28)</b>                                                                                                                                            | ja       |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Professionalisering

#### 4.1.1 Aanvangsbegeleiding

**De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.**

##### *Motivering*

De aanvangsbegeleiding is erop gericht dat leerkrachten zich zo snel en zo goed mogelijk inschakelen in de totale schoolwerking. De school zet hierbij sterk en doelgericht in op duidelijke informatieverstrekking, inwerking in de schooleigen aanpak, persoonlijke begeleiding en professionalisering. De belangen van de leerlingen en een goede klaswerking zijn hierbij prioritair, maar ook het welbevinden van de startende leerkrachten wordt niet uit het oog verloren.

Beginnende leerkrachten krijgen een meter of peter toegewezen die instaat voor de dagdagelijkse ondersteuning en die fungeert als eerste klankbord. Maar ook de collega('s) van de parallelklas(sen) is(zijn) beschikbaar voor bijkomende onderwijskundige en organisatorische ondersteuning. Op de intervisiemomenten kunnen beginnende leerkrachten communiceren over hun ervaringen.

De directeur staat eveneens mee in voor de opvolging en professionalisering van beginnende leerkrachten. Ze houdt overlegmomenten over pedagogisch-didactische aspecten, klasbezoeken en functionerings- en evaluatiegesprekken. Beginnende leerkrachten krijgen vanuit deze klasbezoeken en gesprekken persoonlijke ondersteuning en/of werkpunten die door de directeur zelf opgevolgd worden. Starters kunnen ook op eigen initiatief bij de directeur aankloppen met vragen of eventuele problemen.

Het starterspakket dat elke beginnende leerkracht ontvangt, bevat zeer uitgebreide en actuele informatie en richtlijnen over de schoolwerking. Daarnaast krijgen nieuwe leerkrachten bijkomende ondersteuning, onder meer ter voorbereiding van hun eerste oudercontact, een eerste multidisciplinair overleg, ....

Beginnende leerkrachten geven aan opvallend snel te zijn ingewerkt op de school. De gerichte begeleiding zorgt er volgens hen voor dat ze rustiger en zelfzekerder voor de klas staan, wat onder meer een positief effect heeft op hun klasmanagement en op de kinderen.

De concrete informatie en afspraken over onder meer de zorgwerking, de klasinrichting, de plannings- en evaluatie-instrumenten en de doeltreffende begeleiding bevorderen een gelijkgerichte aanpak, van bij aanvang van de loopbaan in deze school.

De aanvangsbegeleiding is afgestemd op de verdere ontwikkeling van de schoolwerking. De school betreft de beginnende leerkrachten van in het begin en volwaardig bij veranderings- en vernieuwingsprocessen.



## **4.2 Begeleiding**

### **4.2.1 Leerbegeleiding**

**De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.**

#### *Motivering*

De zorgwerking is in volle groei. De school heeft een duidelijke weg afgelegd in haar ontwikkelingstraject van leerbegeleiding.

De school vertrekt vanuit een klare visie op zorg zoals die eveneens door haar onderwijskoepel wordt geponeerd. Uit gesprekken blijkt dat deze visie ook gekend is bij de leerkrachtengroep. Vanuit deze visie wendt de school de extra SES-lestijden geïntegreerd aan in het proces van leerbegeleiding. De school is groeiend in haar streven om het handelingsgericht werken een plaats te geven binnen het zorgcontinuüm waarvoor ze staat.

De school genereert pas sinds dit schooljaar een behoorlijke hoeveelheid SES-lestijden om de betrokken leerlingengroep daadwerkelijk te ondersteunen. De directie en de zorgcoördinatoren sturen de zorgleerkrachten en de zorgwerking in grote mate aan. Hierbij zet het schoolteam, rekening houdend met de SES-indicatoren, vooral in op klasinterne differentiatie en focust op taalactivering en 'leren leren'.

De school neemt heel wat initiatieven (overgangsgesprekken, foutenanalyses, afname toetsen leerlingvolgsysteem,...) om een breed beeld krijgen van de mogelijkheden en ontwikkeling van de kinderen. Verder gebruik van het recent ingevoerde digitale zorgplatform kan een bijdrage leveren tot een sterkere handelingsgerichte werking.

Het enthousiast en gedreven zorgteam bestaat uit twee zorgcoördinatoren en een aantal zorgleerkrachten. Zij bouwen samen met de directeur stilaan een stevige zorgstructuur uit waarbij getracht wordt de uitgangspunten van het handelingsgericht werken te implementeren.

De ondersteuning van de leerlingen is duidelijk een gedeelde verantwoordelijkheid van de diverse kindbetrokkenen. De klasleerkrachten realiseren zich ten volle dat een algemene zorg de basis is van een degelijke leerbegeleiding. In de klassen heerst er een veilig pedagogisch klimaat met een gestructureerde basisaanpak. De leerkrachten hanteren een flexibele klasorganisatie en zorgen voor een krachtige leeromgeving. Binnenklasdifferentiatie is reeds goed ingeburgerd.

De zorgoverlegmomenten leiden nog te weinig tot concrete, handelingsgerichte afspraken en acties ter ondersteuning van de eerste- en tweedelijnszorg. Er is nog een groeimarge om de specifieke zorgvraag van het kind als uitgangspunt te nemen bij het uitwerken van concrete, individuele stappenplannen en remediëringstrajecten.

De klasleerkrachten nemen hun taak binnen de eerstelijnszorg ernstig op. Op diverse manieren trachten ze te differentiëren: verlengde instructie, contractwerkjes met gedifferentieerd aanbod, tempodifferentiatie, differentiatiemiddelen van de methode. Naast de remediërende hulpverlening hebben leerkrachten ook enige aandacht voor meer preventieve zorgverbreding, maar hier zijn nog groeikansen.

Een ruim aantal kinderen krijgen schooloverstijgende hulp van onder meer revalidatiecentrum, logopedisten en de gon-begeleiding.

Om de tweedelijnszorg doeltreffend te kunnen realiseren groeperen de leerkrachten hun leerlingen op basis van foutenanalyses. De school staat uitdrukkelijk voor het principe dat in de tweedelijnszorg de klastitularis het leertraject van de zwakkere leerlingen begeleidt.

Indien nodig voorziet de school in doelgerichte acties die een aangepast leertraject of extra zorg voor leerlingen met specifieke noden mogelijk maken. Dat geldt evenzeer voor meer begaafde leerlingen. De school past voor enkele leerlingen stimulerende en compenserende maatregelen toe.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De leerkrachten geven aan dat sinds de school Spoele een zelfstandige instelling werd met een eigen directie, het schoolteam een vernieuwende weg heeft ingeslagen.

De school beschikt over een breed intern leiderschap waarvan de directeur de spilfiguur is. Het ondersteunend netwerk bestaat uit het beleidsondersteunend team en het zorgteam. Onder meer de invoering van kerngroepen leidt tot een verhoogde dynamiek binnen de leerkrachtengroep.

De directie houdt, zowel bij beginnende als bij meer ervaren leerkrachten, functioneringsgesprekken en klasbezoeken. De leerkrachten beschikken over een uitvoerige functiebeschrijving. Klasbezoeken dragen bij tot de interne professionalisering.

Een uitgebreid, transparant en hanteerbaar digitaal schoolwerkplan vormt een stevige basis voor de schoolwerking, voor de gezamenlijke doelgerichtheid en het verder ontwikkelen van een gelijkgerichte visie op doelen en middelen.

De verslagen en het logboek van de kerngroepen wijzen op een doelgerichte en doeltreffende werking.

De inhouden van de personeelsvergaderingen worden vooraf geagendeerd. De uitvoerige verslagen getuigen van onderwijskundige en organisatorische onderwerpen en kennen een gevarieerde inhoud. Sprekers, werkgroepen, deelgroepen (kleuters-lager) komen naargelang de situatie aan bod. Het beleidsplan van de directie toont een ambitieuze maar toch realistische aanpak om de schoolontwikkeling vorm te geven.

Internet in alle klassen vormt een bijkomende communicatiemogelijkheid die goed wordt benut.

De school doet vrij intens beroep op de pedagogische begeleiding in haar streven naar kwaliteitsvol onderwijs.

De directie heeft een duidelijke visie over diverse onderwijskundige aspecten en weet dit ook over te dragen op haar team en kerngroepen.

De directie staat voor een functioneel, democratisch en participatief leiderschap en hecht veel belang aan een transparante communicatie- en overlegstructuur. Een netwerk van kerngroepen ondersteunt de beleidsvoering en bepaalt mee de te varen koers.

De directie zet op een gedreven en duidelijke manier, maar in overleg en samenwerking met haar team, de lijnen uit. De leerkrachten geven aan dat de directie bereikbaar en empathisch is en een belangrijk aandeel heeft in de evolutie die de school doormaakt.

De leerkrachten ervaren de gerichte druk als positief en nodig voor de verdere schoolontwikkeling. De leerkrachten zijn fier op de gerealiseerde veranderingen en vernieuwingen onder impuls van de directeur.

Een aantal leerkrachten reflecteren in hun persoonlijke planningsdocumenten over de voorbije activiteiten en geven zo te kennen hun onderwijskwaliteit te willen borgen of indien nodig bij te sturen.

Het outputbeleid van de school heeft nog groeimogelijkheden. Om een beter zicht te krijgen op de kwaliteit van haar onderwijs organiseert de school tevredenheidsenquêtes, neemt deel aan externe toetsen, testen van het leerlingvolgsysteem, gestandaardiseerde proeven,... De manier waarop de school reeds resultaten van externe toetsen gebruikte om de onderwijspraktijk bij te sturen, kan dienen als hefboom voor de verdere uitbouw van een efficiënt outputbeleid.

Het beleid anticipeert sterk op de verwachtingen van de overheid ten aanzien van het voeren van een gericht talenbeleid. Zowel de visieontwikkeling, de doelgerichte aanpak als de professionalisering van leerkrachten getuigen hiervan. De school ontwikkelt bijzondere initiatieven inzake taalverwerving, waaronder taalstimulering met verteltafels en taalinitiatie Frans.

Aansluitend bij haar zorgvisie integreert de school haar SES- werking in de leerbegeleiding van de kinderen. Ze houdt binnen haar zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid (zorg- en GOK-beleid) bij het vormen van groepen rekening met de SES-indicatoren en de onderwijsbehoeften. Op basis van de context- en inputinformatie investeert de school in dit verband voornamelijk in de ondersteuning van taalactivering en 'leren leren'. Een duidelijke zorgstructuur staat borg voor een doelgerichte en doeltreffende aanwending van de SES-lestijden. Het beleid van de school is afgestemd op een verdere ontwikkeling van het zorg- en GOK-beleid.

## **6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL**

### **6.1 Wat doet de school goed?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De doordachte, thematische planning in de kleuterafdeling om met het onderwijsaanbod de decretale ontwikkelingsdoelen na te streven.
- De wijze waarop Nederlands en wereldoriëntatie geïntegreerd aan bod komen in de kleuterafdeling.
- In de kleuterafdeling het hanteren van doelgerichte instrumenten van de onderwijskoepel om een gevarieerd, evenwichtig en gegradueerd onderwijsaanbod te plannen en te bewaken.
- Het doelgericht observeren en registreren van ontwikkelingsaspecten bij de kleuters.
- De sterke aandacht voor de horizontale en verticale samenhang voor wereldoriëntatie zowel in de lagere als de kleuterafdeling.
- Het werkelijkheidsgericht en levensecht onderwijs in beide afdelingen.
- De specifieke aandacht voor gezondheidseducatie, milieu- en verkeersopvoeding.
- Het ruime materiaalenaanbod in beide afdelingen.
- In lichamelijke opvoeding de aandacht voor motorische competenties, het sociaal functioneren en een gezonde en veilige levensstijl in het onderwijsaanbod en de rapporteringspraktijk van de lagere afdeling.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- Het uitgebreid en functioneel digitaal schoolwerkplan.
- Het veilig en stimulerend school- en klasklimaat en de grote betrokkenheid van de leerkrachten op de school- en klaspraktijk.
- De ondersteunende rol van het enthousiast zorgteam.
- De invulling van de eerste- en tweedelijnszorg.
- De wijze waarop de school haar aanvangsbegeleiding van nieuwe leerkrachten realiseert.
- Het zelfkritisch reflectievermogen van een aantal leerkrachten om hun eigen klaspraktijk te optimaliseren.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- De functionele, participatieve besluitvorming.
- De wijze waarop de interne communicatie- en overlegmogelijkheden benut worden.
- De systematische manier waarop de directeur het pedagogisch-didactisch handelen van alle leerkrachten opvolgt tot op de klasvloer.
- De groei naar meer interne professionalisering.
- Het bevorderen van de deskundigheid door gebruik te maken van externe pedagogische begeleiding.

### **6.2 Wat kan de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- Nastreven van een betere inhoudelijke afstemming en verticale samenhang van leerstrategieën doorheen hele lagere afdeling, zowel tijdens het pedagogisch-didactisch handelen als in het klasbeeld.
- Verder bewaken van de volledigheid van het aanbod lichamelijke opvoeding. Op punt zetten van de opvolging en evaluatie binnen dit leergebied, inclusief het zwemondericht.
- Verhogen van de ondersteuning en de doeltreffendheid van het zwemondericht door beroep te doen op de expertise van de leerkrachten lichamelijke opvoeding.
- In de kleuterafdeling zorgen voor een verhoogde aandacht voor de opbouw van woordenschat en begripsvorming en voor meer variatie in het boekenaanbod (soorten boeken).

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De zorgoverlegmomenten en het digitaal zorgsysteem nog beter benutten om handelingsgericht te leren werken.

## 7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

### 7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

**GUNSTIG**

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

### 7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

**GUNSTIG**

| Namens het inspectieteam                                                 | Voor kennisname                            |
|--------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
|                                                                          |                                            |
| <b>Guy De Roover</b><br>de inspecteur-verslaggever                       | Naam:<br>het bestuur of zijn gemandateerde |
| Datum van verzending aan de directie en het<br>bestuur van de instelling |                                            |